

Świadczenia na rzecz rodziny w województwie małopolskim w 2023 r.

26.09.2024 r.

↓ **11,3%**

Spadek liczby
świadczeniobiorców r/r

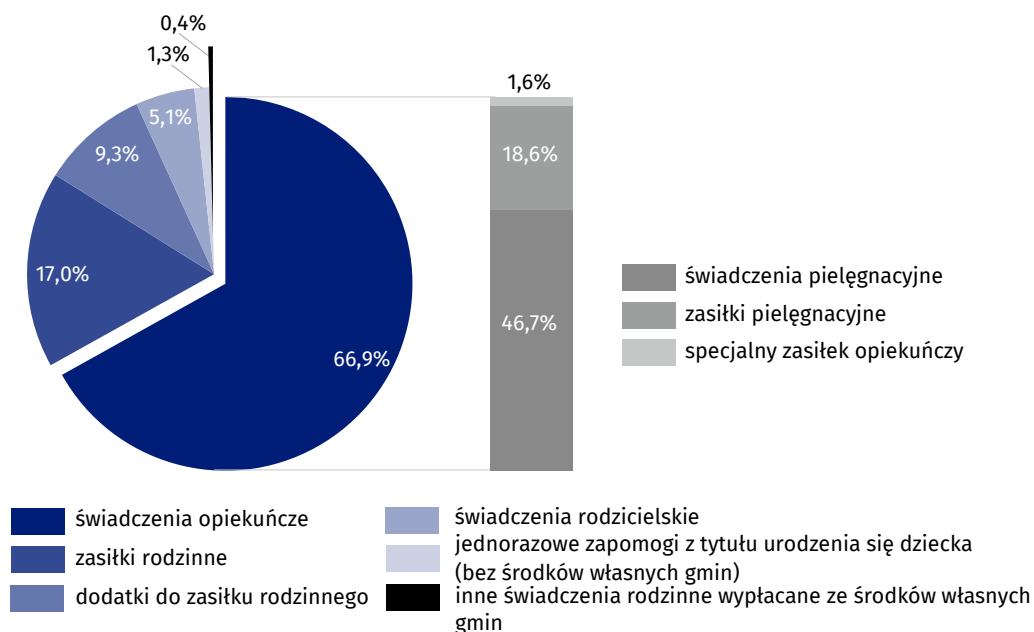
Z tytułu świadczeń rodzinnych w 2023 r. wypłacono 880,1 mln zł, a korzystało z nich miesięcznie średnio 258,6 tys. świadczeniobiorców. W ramach programu „Dobry Start” do rodzin trafiło 129,4 mln zł, a z funduszu alimentacyjnego 50,7 mln zł. Rodziny z małymi dziećmi otrzymały dodatkowe wsparcie w formie świadczeń z rodzinnego kapitału opiekuńczego – w ciągu roku wypłacono kapitały w kwocie 224,3 mln zł. Kartę Dużej Rodziny posiadało 196,4 tys. rodzin.

Świadczenia rodzinne ogółem

W ciągu roku wypłacono świadczenia rodzinne w łącznej kwocie 880,1 mln zł, co stanowiło wzrost o 8,4 mln zł, tj. o 1,0% w porównaniu z poprzednim rokiem. Ze świadczeń korzystało miesięcznie średnio 258,6 tys. świadczeniobiorców i było to mniej o 33,0 tys., tj. o 11,3% niż przed rokiem.

Ze świadczeń rodzinnych korzystało miesięcznie średnio 258,6 tys. świadczeniobiorców

Wykres 1. Świadczenia rodzinne wypłacone w 2023 r.

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRPiPS.

W ogólnej kwocie świadczeń rodzinnych wypłaconych w 2023 r. największy udział miały świadczenia opiekuńcze kierowane do osób niepełnosprawnych i ich opiekunów. Wyniosły one 588,9 mln zł i stanowiły 66,9% wartości świadczeń rodzinnych ogółem.

Miesięcznie wypłacano średnio 79,1 tys. świadczeń opiekuńczych. W porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano wzrost liczby świadczeń o 1,5% i ich kwoty o 13,3%. Większość świadczeń opiekuńczych stanowiły świadczenia pielęgnacyjne (411,2 mln zł, tj. 69,8%). Zasiłki pielęgnacyjne wypłacono w kwocie 163,5 mln zł (27,8% świadczeń opiekuńczych), a specjalne zasiłki opiekuńcze w kwocie 14,2 mln zł (2,4%).

Świadczenia skierowane do rodzin z dziećmi wyniosły łącznie 291,1 mln zł, tj. 33,1% świadczeń rodzinnych. Wymienioną kwotę stanowiły głównie: zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – 231,5 mln zł (26,3% ogólnej wartości świadczeń rodzinnych), świadczenia rodzicielskie – 44,4 mln zł (5,1%) oraz zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – 11,6 mln zł (1,3%).

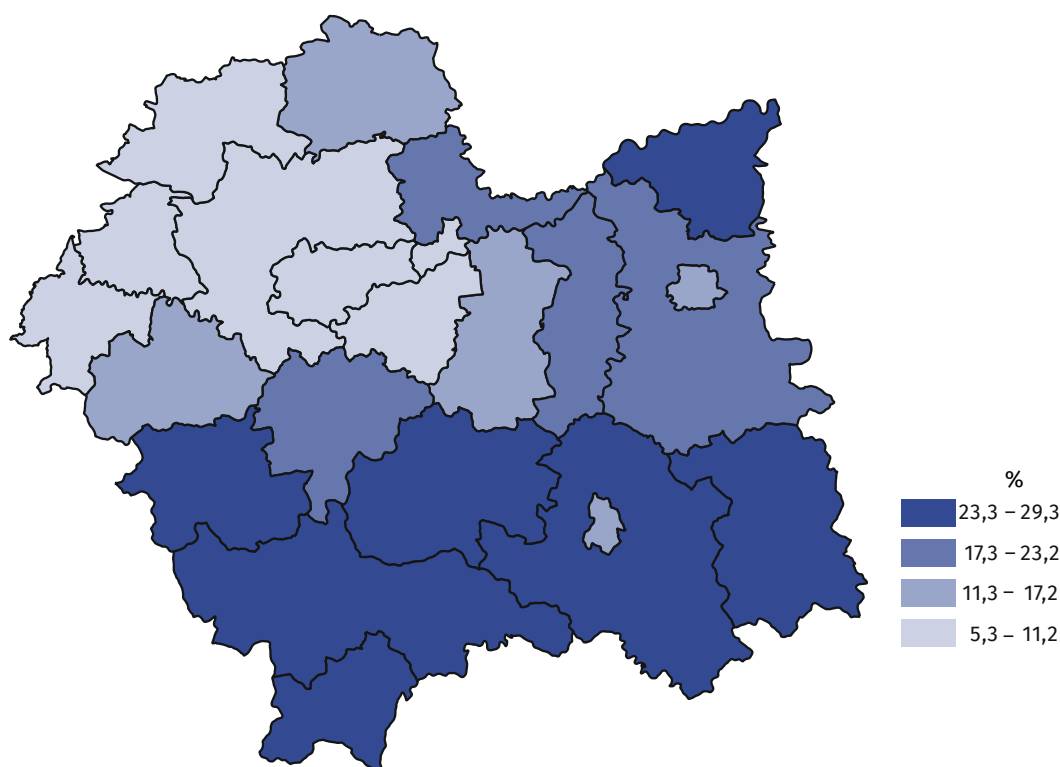
Podobnie jak w poprzednich latach największe kwoty świadczeń rodzinnych wypłacono w Krakowie (109,7 mln zł), natomiast najmniejsze w powiecie proszowskim (9,9 mln zł).

Wartość wypłaconych w 2023 r. zasiłków rodzinnych wyniosła 149,4 mln zł i była niższa o 17,4% od wypłaconej rok wcześniej. Zasiłki rodzinne pobierało miesięcznie średnio 47,1 tys. rodzin (mniej o 10,3 tys., tj. o 17,9% niż przed rokiem). Wśród rodzin pobierających zasiłki rodzinne przeważały rodziny z dwojgiem dzieci uprawnionych do zasiłku (18,1 tys., tj. 38,5%) oraz rodziny wielodzietne, pobierające zasiłki na troje i więcej dzieci (16,7 tys., tj. 35,5%). Najwyższy odsetek rodzin wielodzietnych pobierających zasiłki rodzinne wystąpił w powiecie nowosądeckim (44,3%), natomiast najniższy w Krakowie (26,4%).

Zasiłki rodzinne wypłacano miesięcznie średnio na 109,8 tys. dzieci (w 2022 r. na 132,9 tys. dzieci). Najliczniejszą grupę korzystających z zasiłków rodzinnych stanowiły dzieci w wieku 6–12 lat (38,7%), a wysoki udział miały również dzieci w wieku poniżej 6 lat (29,8%). Najmniej liczną grupę korzystających z zasiłków rodzinnych stanowiły dzieci w wieku powyżej 18 lat (5,6%).

W ogólnej liczbie dzieci w wieku poniżej 18 lat zasiłki rodzinne otrzymywało 15,7% dzieci, przy czym udział ten był znacznie zróżnicowany terytorialnie. Najwyższy odnotowano w powiecie tatrzańskim (29,3%), a najniższy w Krakowie (5,3%).

Mapa 1. Udział dzieci w wieku poniżej 18 lat, na które rodzice pobierali zasiłki rodzinne w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w 2023 r.

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRPiPS.

Uwzględniając dochód na osobę w rodzinie, najliczniejszą grupę beneficjentów zasiłków rodzinnych w 2023 r., podobnie jak w poprzednich latach, stanowiły rodziny z dochodem

Zasiłki rodzinne pobierało
miesięcznie średnio 47,1 tys.
rodzin na 109,8 tys. dzieci

netto od 400 zł do wysokości progu dochodowego¹ (43,9%). Liczną grupę tworzyły również rodziny z dochodem do 400 zł (40,6% rodzin korzystających z zasiłków). Rodziny nie uzyskujące żadnego dochodu stanowiły 9,1% rodzin pobierających zasiłki rodzinne.

Kwota dodatków do pobieranych zasiłków rodzinnych wyniosła 82,1 mln zł i w porównaniu z 2022 r. była niższa o 15,7%. Przeciętnie miesięcznie wypłacano 64,0 tys. świadczeń, tj. o 13,4% mniej niż rok wcześniej.

W ogólnej kwocie dodatków do zasiłków rodzinnych przeważały dodatki z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (26,7 mln zł – 32,5%) oraz z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (14,1 mln zł – 17,1%). Najmniej przeznaczono na dodatki z tytułu urodzenia dziecka (4,0 mln zł – 4,9%).

Kobietom, które urodziły dziecko, a nie przysługuje im zasiłek macierzyński lub uposażenie macierzyńskie (np. bezrobotne, studentki, wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych), wypłacane jest świadczenie rodzicielskie. W szczególnych przypadkach może być ono wypłacane również ojcu lub opiekunowi prawnemu dziecka. W 2023 r. wypłacono świadczenia rodzicielskie w łącznej kwocie 44,4 mln zł, a pobierało je miesięcznie średnio 4,1 tys. osób (2022 r. – odpowiednio 54,2 mln zł i 4,9 tys. osób). Najwyższe kwoty świadczeń rodzicielskich wypłacono w Krakowie (7,5 mln zł, tj. 16,9% kwoty wypłaconej w województwie).

Z budżetu państwa w 2023 r. wypłacono 11,6 mln zł jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka („becikowe”), czyli mniej o 25,2% w porównaniu z poprzednim rokiem. Przeciętnie miesięcznie z tytułu „becikowego” wypłacano 1,0 tys. świadczeń. Najwyższe kwoty wypłacono w ciągu roku w powiecie nowosądeckim (1,3 mln zł, tj. 11,4% kwoty wypłaconej w województwie).

Poza „becikowym” gminy wypłaciły z własnych środków 0,9 mln zł na zapomogi z tytułu urodzenia dziecka. Były one niższe od wypłaconych rok wcześniej o 0,2 mln zł, tj. o 18,1%.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Ze świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego mogą korzystać osoby uprawnione do pobierania alimentów, których egzekucja od dłużnika okazała się bezskuteczna. W 2023 r. ze świadczeń z tego funduszu korzystało mniej osób niż rok wcześniej. W ciągu roku wypłacono 114,2 tys. świadczeń w łącznej kwocie 50,7 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem było to mniej odpowiednio o 11,7% i 10,6%. Przeciętna wysokość świadczenia w 2023 r. wyniosła 444 zł (rok wcześniej 438 zł).

Świadczenia z programu „Dobry Start”

W ramach programu „Dobry Start” na każde uczące się dziecko rozpoczynające rok szkolny, wypłacane jest jeden raz w roku świadczenie na wyprawkę szkolną w kwocie 300 zł. Jest ono przyznawane niezależnie od uzyskiwanego dochodu. W 2023 r. wsparcie w ramach programu otrzymało 431,7 tys. uczniów, a do rodzin trafiło z tego tytułu 129,4 mln zł.

Rodzinny kapitał opiekuńczy

Rodzinom z małymi dziećmi od 1 stycznia 2022 r. wypłacany jest rodzinny kapitał opiekuńczy (RKO). Świadczenie przysługuje na drugie i kolejne dziecko w wieku od 12. do 35. miesiąca życia i jest niezależne od uzyskiwanego dochodu. Rodzinny kapitał opiekuńczy przysługuje w maksymalnej wysokości 12 tys. zł na dziecko. Rodzice sami decydują czy chcą otrzymywać po 1000 zł miesięcznie przez rok, czy po 500 zł miesięcznie przez dwa lata.

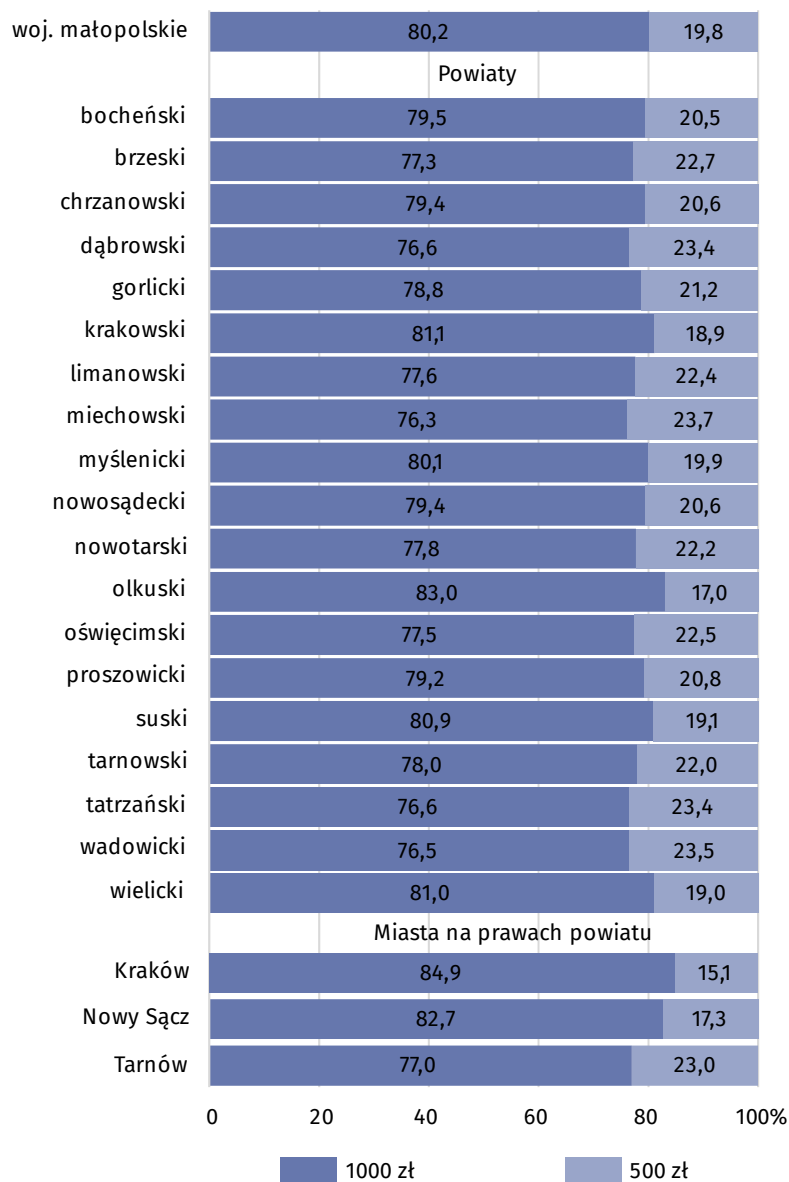
Świadczenia rodzicielskie
pobierało miesięcznie
średnio 4,1 tys. osób

W ramach programu „Dobry
Start” wsparcie otrzymało
431,7 tys. uczniów

¹ Do kwoty 674 zł lub 764 zł, jeżeli w rodzinie występuje dziecko niepełnosprawne.

W 2023 r. wypłacono kapitały w kwocie 224,3 mln zł. Podobnie jak rok wcześniej zdecydowaną większość (89,1%) stanowiły wypłaty w kwocie 1000 zł miesięcznie. Najwyższe kwoty RKO wypłacono w Krakowie (46,1 mln zł, tj. 20,6% kwoty wypłaconej w województwie), a najmniej w powiecie miechowskim (2,4 mln zł, tj. 1,1%). Przeciętnie w województwie wypłacano 20,3 tys. kapitałów miesięcznie.

Wykres 2. Wypłacone kapitały opiekuńcze według powiatów w 2023 r.

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRPiPS.

Karta Dużej Rodziny

Rodzinom wielodzietnym, z minimum trojgiem dzieci, niezależnie od wysokości dochodu na osobę w rodzinie, przyznawana jest Karta Dużej Rodziny. Przysługuje ona również rodzicom, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu minimum troje dzieci, niezależnie od tego ile lat mają dzieci w momencie składania wniosku. Rodzice mogą korzystać z ulg i zniżek dożywotnio.

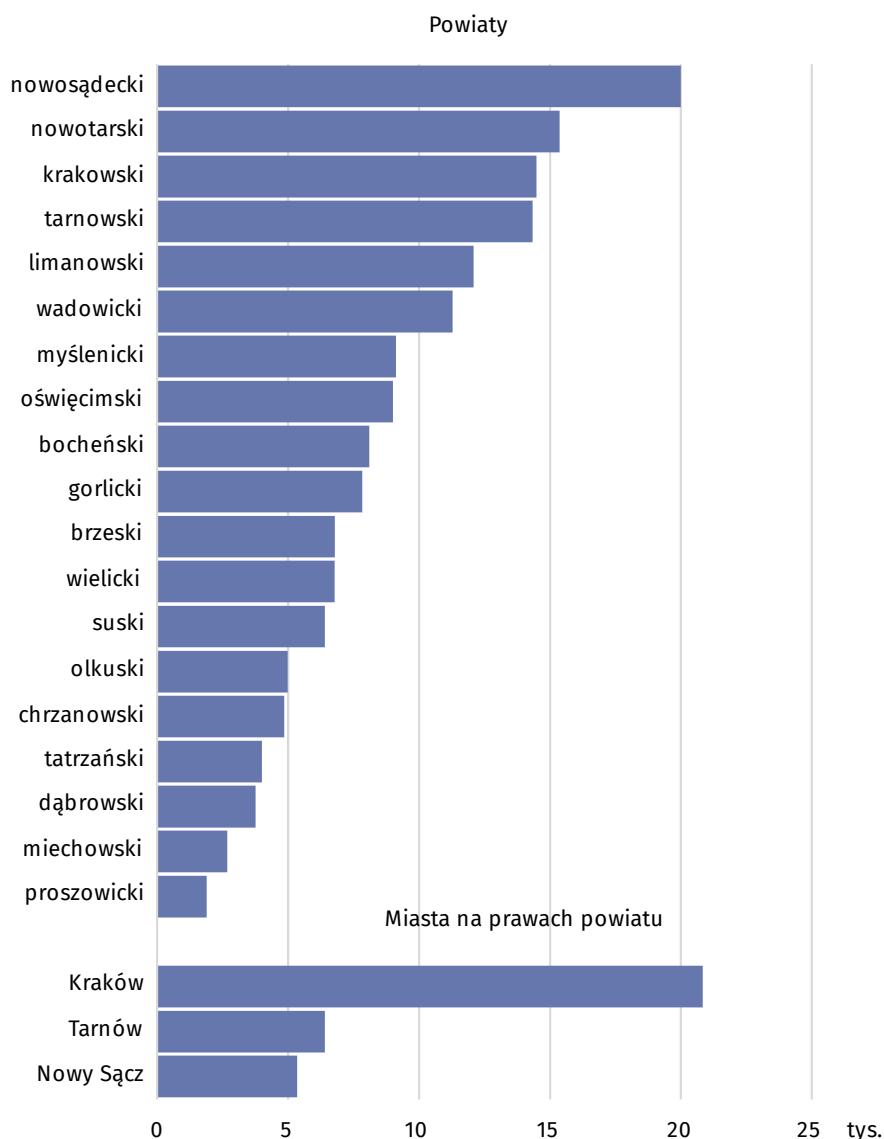
Karta Dużej Rodziny to system zniżek wspierający budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwiający dostęp do wielu dóbr i usług (m.in. zniżki na przejazdy kolejowe, niższe opłaty paszportowe, darmowe wstępy do parków narodowych, zniżki na zakup żywności, ubrań, kosmetyków, książek, paliwa).

Od kilku lat obserwuje się systematyczny wzrost zainteresowania omawianym systemem ulg i zniżek. W 2023 r. Kartę Dużej Rodziny w województwie posiadało już 196,4 tys. rodzin, podczas gdy rok wcześniej było ich 162,6 tys. (wzrost o 20,8%).

Największy wzrost liczby rodzin posiadających Kartę Dużej Rodziny w porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano w powiecie myślenickim (o 29,4%).

Kartę Dużej Rodziny posiadało
196,4 tys. rodzin

Wykres 3. Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny według powiatów w 2023 r.

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRPiPS.

Świadczenia wychowawcze

W ramach rządowego programu „Rodzina 500 plus” na każde dziecko w wieku do 18 lat przysługiwało świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł, niezależnie od wysokości dochodu uzyskiwanego w rodzinie.

Wartość wypłaconych w 2023 r. świadczeń wychowawczych wyniosła 3959,2 mln zł i była o 0,8% niższa w porównaniu z poprzednim rokiem.

Świadczenie wypłacano miesięcznie średnio na 702,7 tys. dzieci.

Świadczenie wychowawcze
wypłacano miesięcznie
średnio na 702,7 tys. dzieci

Tablica 1. Kwoty świadczeń wypłaconych na rzecz rodziny według powiatów w 2023 r.

Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych:			
	świadczeń rodzinnych	świadczeń z funduszu alimentacyjnego	rodzinnych kapitałów opiekuńczych	świadczeń wychowawczych
	w tys. zł			
Województwo	880055	50684	224334	3959244
Powiaty:				
Bocheński	28643	1361	7589	134493
Brzeski	23241	1385	6230	105623
Chrzanowski	29585	2960	5817	120168
Dąbrowski	20683	751	3435	60275
Gorlicki	43047	2023	7006	120163
Krakowski	59815	3368	19921	372590
Limanowski	52095	1486	12331	182218
Miechowski	11205	734	2394	48936
Myślenicki	38627	1658	10223	168639
Nowosądecki	81449	2859	18377	283261
Nowotarski	63099	2900	13819	227679
Olkuski	23679	1847	5234	107965
Oświęcimski	38017	2725	8904	163060
Proszowicki	9869	642	2483	45729
Suski	34679	1539	5699	97509
Tarnowski	61897	2079	13314	228527
Tatrzański	20169	1067	4488	76670
Wadowicki	48926	2862	10333	187492
Wielicki	31431	1845	10914	189932

Tablica 1. Kwoty świadczeń wypłaconych na rzecz rodziny według powiatów w 2023 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych:			
	świadczeń rodzinnych	świadczeń z funduszu alimentacyjnego	rodzinnych kapitałów opiekuńczych	świadczeń wychowawczych
	w tys. zł			
Miasta na prawach powiatu:				
Kraków	109689	9736	46136	852806
Nowy Sącz	22651	2440	5320	96182
Tarnów	27560	2419	4373	89327

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRPiPS, Centralna Aplikacja Statystyczna MRPiPS, Kompleksowy System Informacji ZUS.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Krakowie
Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Rozpowszechnianie:
Informatorium statystyczne
Tel: 12 361 01 51

Współpraca z mediami:
Małopolski Ośrodek Badań Regionalnych
Renata Ptak
Tel: 12 361 01 51
e-mail: r.ptak@stat.gov.pl

krakow.stat.gov.pl

[@Krakow_STAT](https://twitter.com/Krakow_STAT)

[@uskrk](https://www.facebook.com/uskrk)

Powiązane opracowania

[Pomoc społeczna i opieka nad dzieckiem i rodziną w 2022 r.](#)

[Świadczenia na rzecz rodziny w 2022 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Ochrona zdrowia, opieka społeczna i świadczenia na rzecz rodziny](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Świadczenia rodzinne](#)

[Świadczenie z funduszu alimentacyjnego](#)

[Zasiłek pielęgnacyjny](#)